

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 03 sierpnia 2010 r.

Pan

Sławomir Maciej Mazur

Wójt Gminy Nieporęt

LWA-4114-02-02/2010
I/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Nieporęt² kontrolę prawidłowości realizacji i finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole, podpisanym w dniu 9 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie działalność Urzędu Gminy Nieporęt w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonego uchybienia polegającego na nieudzieleniu w roku 2009 dotacji na dofinansowanie inwestycji proekologicznych, pomimo posiadanych środków.

1. NIK ocenia pozytywnie działania podjęte przez Urząd w zakresie unormowania gospodarki odpadami na terenie gminy Nieporęt. Zasady gospodarki odpadami (wytwarzanymi przez sektor gospodarczy oraz komunalny), zawierające cele oraz kierunki działań strategicznych, wraz ze wskazaniem źródeł finansowania, zostały określone w *Planie gospodarki odpadami dla gminy Nieporęt na lata 2005-2011*³. W odniesieniu do sektora

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dalej także *Urząd*.

³ Uchwała Nr XXXV/20/05 Rady Gminy Nieporęt z dnia 31 marca 2005 r. zmieniona Uchwałą Nr XXXVI/41/05 Rady Gminy Nieporęt z dnia 28 kwietnia 2005 r.

gospodarczego, w *Planie* uwzględniono działania dotyczące gospodarki odpadami niebezpiecznymi, natomiast w odniesieniu do sektora komunalnego – selektywną zbiórkę odpadów.

1.1. W *Regulaminie utrzymania porządku i czystości na terenie gminy Nieporęt*⁴ zostały określone obowiązki właścicieli nieruchomości, takie jak: wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbiórki odpadów komunalnych; przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji; selektywne zbieranie odpadów innych niż komunalne, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej

Rada gminy Nieporęt podjęła uchwały zatwierdzające zasady dofinansowania z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚiGW) budowy przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych⁵ oraz dostawy i montaż wyposażenia przydomowych studni pompowych kanalizacji ciśnieniowej⁶.

1.2. Urząd opracował *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Nieporęt na lata 2008-2032*⁷ oraz *Harmonogram usuwania materiałów azbestowych*. Z inwentaryzacji obiektów i instalacji zawierających azbest, przeprowadzonej w 2008 r. na terenie gminy Nieporęt wynika, iż łączna ilość prognozowanych odpadów zawierających azbest wynosi 1 820,170 Mg.

Wójt Gminy Nieporęt wystąpił⁸ do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) z wnioskiem o przyznanie dotacji umożliwiającej dalszą realizację *Programu usuwania azbestu*, załączając Kartę Informacyjną Zadania pn. *Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nieporęt – etap I w 2010 roku*. W

odpowiedzi⁹ WFOŚiGW poinformował o zakwalifikowaniu Zadania do dofinansowania (kwota dotacji 90 000 zł) natomiast ostateczna decyzja o dofinansowaniu zostanie podjęta po przeprowadzeniu analizy wniosku szczegółowego, który powinien zostać złożony w biurze Funduszu w terminie do dnia 30 czerwca 2010 r.

Wójt Gminy Nieporęt pismem z dnia 29 czerwca 2010 r. złożył w WFOŚiGW wniosek szczegółowy o dotację na zadanie *Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy*

⁴ Uchwała Nr LV/73/06 Rady Gminy Nieporęt z dnia 29 czerwca 2006 r., zmieniona Uchwałą Nr XXIX/104/2008 z dnia 14 listopada 2008 r.,

⁵ Uchwała Nr XII/76/2007 Rady Gminy Nieporęt z dnia 20 września 2007 r. w sprawie realizacji infrastruktury kanalizacyjnej w Gminie Nieporęt, zmieniona Uchwałą Nr XXIII/64/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r.

⁶ Uchwała Nr XXVIII/95/2008 z dnia 2 października 2008 r. –dostawę i montaż pomp wysokociśnieniowych

⁷ Zarządzenie Nr 550/2008 Wójta Gminy Nieporęt z dnia 03 grudnia 2008 r.

⁸ Pismo z 26 czerwca 2009 r.

⁹ Pismo z 19 stycznia 2010 r.

Nieporęt – etap I w 2010 r., w wysokości 74 760 zł, przekazywanej w dwóch transzach: do 30 września 2010 r. – 52 000 zł oraz do 20 listopada 2010 r. – 22 760 zł.

2. NIK ocenia pozytywnie działania Urzędu podejmowane w okresie objętym kontrolą, zarówno w zakresie planowania i realizacji przychodów z tytułu opłat naliczanych za korzystanie ze środowiska, jak i w zakresie wykorzystania tych środków (w ramach GFOŚiGW w latach 2007-2009 oraz w ramach budżetu gminy - po 31 grudnia 2009 r.).

NIK zwraca jednak uwagę na niewykorzystanie środków przeznaczonych na cele proekologiczne - w latach 2007 i 2009.

2.1. Głównymi źródłami dochodów Urzędu z powyższego tytułu, były przekazywane przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego odpisy z opłat za korzystanie ze środowiska wnoszonych przez podmioty działające na terenie gminy Nieporęt (w latach 2007, 2008, 2009, odpowiednio kwoty: 37 534 zł, 21 352 zł, 20 070 zł) oraz opłaty eksploatacyjne za pozyskiwanie surowców mineralnych (w latach 2007, 2008, 2009 odpowiednio kwoty: 36 200 zł, 40 509 zł, 33 300 zł) Ponadto w 2007 i 2008 r. uzyskiwano przychody z tytułu opłat za usuwanie drzew i krzewów wniesione przez inwestorów (odpowiednio kwoty: 9 038 zł i 159 804 zł) oraz z dwóch opłat koncesyjnych (w 2009 r. w łącznej kwocie 12 707 zł) - w związku z prowadzoną działalnością eksploatacyjną i badaniem złóż gazu i ropy naftowej.

W kontrolowanym okresie Urząd nie weryfikował wielkości i prawidłowości środków przekazywanych przez Urząd Marszałkowski z tytułu opłat naliczanych za korzystanie ze środowiska.

2.2. W latach 2007 i 2009 roczne wykonanie wydatków na ochronę środowiska zaplanowanych w uchwale budżetowej (uwzględniając zmiany w planie), kształtowało się na poziomie zbliżonym do 60%. W 2007 r., z wydatków zaplanowanych w kwocie 80 000 zł - wydatkowano 47 175 zł, natomiast w 2009 r., z wydatków zaplanowanych w kwocie 200 000 zł, wydatkowano 122 616 zł. W 2008 r. wskaźnik wydatkowania środków kształtował się na wyższym poziomie, tj. 91,5% (zaplanowano wydatki na kwotę 210 000 zł, faktycznie wydatkowano 192 068 zł).

W każdym roku okresu kontrolowanego, ponad połowa wielkości wydatków z GFOŚiGW oraz z budżetu gminy, była ponoszona na zakup usług pozostałych w § 4300, w tym m.in.: na działania proekologiczne w zakresie zbiórki selektywnej odpadów, wynajem i serwis kabin sanitarnych, odbiór i transport na składowisko odpadów zawierających azbest.

W 2007 r. wydatki ogółem wyniosły 47 175 zł, w tym zakup usług pozostałych 32 963 zł, w 2008 r. wydatki ogółem wyniosły 192 068 zł, w tym zakup usług pozostałych 98 528 zł, natomiast w 2009 r. wydatki ogółem wyniosły 122 616 zł, w tym zakup usług pozostałych 77 122 zł.

W 2008 r., z § 6270 (dotacje) przeznaczono 95,2% środków na dotacje na dofinansowanie oczyszczalni ścieków. (z kwoty 80 000 zł wydatkowano 76 184 zł)

2.3. Uwaga NIK dotyczy niewykonanie przez Urząd w 2009 r. planu wydatków w części dotyczącej udzielenia dotacji na przydomowe inwestycje infrastrukturalne. W 2009 r. wykorzystanie funduszy przeznaczonych na dofinansowanie przydomowych inwestycji (budowa i wyposażenie studni pompowych w systemie kanalizacji ciśnieniowej) było mniejsze o 36% od założonego. Ustalenia kontroli wskazują na pasywność Urzędu w wydatkowaniu ww. środków.

W 2009 r., według zmienionego planu finansowego, przeznaczono 100 000 zł na dotacje na dofinansowanie dostawy i montażu wyposażenia przydomowych studni pompowych w systemie kanalizacji ciśnieniowej. W ciągu roku budżetowego zostało udzielonych 12 dotacji po 3000 zł każda (łącznie 36 000 zł.)

Ponadto, w 2009 r. do Urzędu wpłynęło 15 wniosków o przyznanie dotacji na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych. W odpowiedzi Urząd informował wnioskodawców o braku środków na powyższy cel oraz o możliwości rozpatrzenia wniosków dopiero po uzyskaniu funduszy. Pomimo niewykorzystanych środków przeznaczonych na dofinansowanie inwestycji przydomowych w kwocie 64 000 zł – Urząd nie uruchomił wnioskowanych dotacji.

Według sprawozdania Rb-33 z wykonania planu finansowego GFOŚiGW za 2009 r., stan środków obrotowych netto na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 26 981 zł.

Wielkość niewykorzystanych środków, zaplanowanych w 2009 r. na dofinansowanie kosztów przydomowych instalacji infrastrukturalnych oraz stan środków obrotowych na koniec 2009 r. wskazuje, że Urząd nie monitorował na bieżąco planu finansowego GFOŚiGW.

Według wyjaśnień Pana Wójta, z uwagi na fakt, że przychodami GFOŚiGW były wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych; nie można było dokładnie przewidzieć faktycznej/realnej wysokości pozyskania przedmiotowych przychodów. Na konto GFOŚiGW w 2009 r. - z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wpłynęło 66 076 zł. Dofinansowanie kosztów dostawy i montażu przydomowych studni pompowych (36 000 zł), stanowiło 54,5% kwoty wpływów z opłat w 2009 r. Z pozostałych

środków Funduszu - realizowane były w 2009 r. także inne zadania - ujęte w planie finansowym.

3. Biorąc pod uwagę zmianę stanu prawnego wprowadzoną z dniem 1 stycznia 2010 r. przez przepisy *ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw*¹⁰, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o wydatkowanie przez Urząd Gminy Nieporęt środków, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*¹¹ - adekwatnie do zgłaszanych potrzeb i możliwości.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje od Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹⁰ Dz. U. Nr 215, poz. 1664.

¹¹ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.